

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11905/2024
05.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Станковић, председника већа, Радославе Мађаров и Бранке Дражић, чланова већа, у парници малолетних тужилаца АА и ББ, обојице из ... чији је законски заступник мајка ВВ из ..., чији је пуномоћник Игор Ерцег, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Санда Сувачар, адвокат из ..., ради измене одлуке о висини доприноса за издржавање, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 127/24 од 06.03.2024. године, у седници одржаној 05.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 127/24 од 06.03.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1937/22 од 30.11.2023. године, исправљеном решењем истог суда П2 1937/22 од 19.01.2024. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев малолетних тужилаца. Ставом другим изреке, измењена је пресуда Основног суда у Новом Саду П2 913/17 од 21.06.2017. године, у делу који се односи на висину износа који је тужени обавезан да плаћа на име свог доприноса за издржавање малолетних тужилаца, тако што је обавезан да на име доприноса за издржавање малолетног АА месечно плаћа износ од 22.000,00 динара, а на име доприноса за издржавање малолетног тужиоца ББ износ од 26.000,00 динара, све до 10ог у месецу за текући месец, од дана подношења тужбе – 12.12.2022. године па убудуће, док за то буду постојали услови, при чему је доспеле рате дужан да плати одједном у року од 15 дана на текући рачун законске заступнице малолетних тужилаца – мајке ВВ, све са законском затезном каматом од момента падања у доцњу до исплате. Ставом трећим изреке, преко досуђених износа на име издржавања из става другог

изреке првостепене пресуде до траженог износа од по 30.000,00 динара одбијен је тужбени захтев малолетних тужилаца. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да малолетним тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 153.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, одређено је да је у преосталом делу пресуда Основног суда у Новом Саду П2 913/17 од 21.06.2017. године остала неизмењена. Ставом шестим изреке, малолетни тужиоци ослобођени су од обавезе плаћања судских такси на тужбу и пресуду.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 127/24 од 06.03.2024. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба малолетних тужилаца, жалба туженог одбијена, преиначено решење о трошковима поступка из става четвртог изреке првостепене пресуде, тако што су трошкови поступка повећани на износ од 229.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, док је у усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да малолетним тужиоцима на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 40.500,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у обавезујућем делу, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23) и 205. Породичног закона („Службени гласник РС“, број 18/05...6/15), Врховни суд је оценио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 7. и 8. истог закона, на коју се садржином ревизије указује. Другостепени суд је одлучио о жалби тако што је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и за донету одлуку изнео правне разлоге у односу на које ревизија није основана. Ревизијом се указује и на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, због које се ревизија, у складу са чланом 407. став 1. тачка 1-3. ЗПП, не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, законска заступница малолетних тужилаца, мајка ВВ, и тужени закључили су брак ...2015. године. У току трајања брака, мал. АА рођен је ...2015. године, а мал. ББ рођен је ....2017. године. Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 913/17 од 21.06.2017. године, разведен је брак између мајке малолетних тужилаца и туженог и малолетна деца поверена су мајци на самостално вршење родитељског права, а тужени обавезан да на име свог доприноса за издржавање деце плаћа износ од по 12.000,00 динара и одређен начин одржавања личних односа између оца и деце. Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 711/18 од 03.09.2018. године, измењена је пресуда истог суда П2 913/17 од 21.06.2017. године, у делу који се односи на начин одржавања личних односа између оца и малолетне деце. Малолетни тужилац АА у време доношења претходне пресуде од 21.06.2017. године, имао је 2 године, а сада има 8 година и похађа други разред Основне школе „ДД“.

Боравак у школи месечно износи 5.500,00 динара, ужина око 2.500,00 динара, часови енглеског језика 3.000,00 динара, а учбеници за други разред основне школе 10.107,00 динара. Трошкови поводом поклона учитељицама за 8. март износили су 2.500,00 динара, а трошкови за поправке у школи око 3.000,00 динара. Седмодневна екскурзија коју је платила мајка коштала је 35.000,00 динара. Малолетни АА тренира фудбал у ФК "ЂЂ" и трошкови тренинга месечно износе 4.000,00 динара, које плаћају деда и баба са очеве стране. Месечне потребе АА у које поред наведених трошкова улазе и трошкови за храну, гардеробу, средства за хигијену укупно износе око 36.000,00 динара. Малолетни тужилац ББ у време доношења претходне пресуде од 21.06.2017. године имао је 2 месеца, а сада има 6 година и похађа приватни вртић „ЕЕ“, који месечно кошта 23.000,00 динара. Часови енглеског језика износе 3.900,00 динара месечно, а једнодневна екскурзија коштала је 4.000,00 динара. Малолетни ББ тренира фудбал у ФК "ЂЂ" и трошкове тренинга од 4.000,00 динара плаћају деда и баба са очеве стране. Просечне месечне потребе малолетног ББ износе око 44.000,00 динара. Минимална сума издржавања коју као накнаду за храњенике, односно лица на породичном смештају, утврђује министарство надлежно за породичну заштиту за новембар 2023. године износила је 44.792,00 динара.

Законска заступница малолетних тужилаца – мајка ВВ има 40 година, здрава је и способна за рад и нема обавезу издржавања других лица. По занимању је трговац и запослена је код својих родитеља у СТР „ВВ“, са просечном месечном зарадом у износу од око 500 евра. Власник је стана површине 70 м² у ... у ком живи са малолетном децом. Месечни трошкови за информатику коштају око 12.700,00 динара, за струју 6.000,00 динара, за СББ око 5.000,00 динара, а за храну и средства за хигијену издваја око 10.000,00 динара. За своје потребе месечно издваја износ од око 20.000,00 динара. Поседује аутомобил марке Audi Q2 и месечно за гориво плаћа износ око 12.000,00 динара. У издржавању малолетне деце помажу јој родитељи, који јој месечно дају износ око 70.000,00 - 80.000,00 динара. Тужени ГГ има 42 године, по занимању је мастер ..., здрав је и способан за рад. Запослен је у сопственој фирми „ЖЖ“ доо, која се бави ... . Власник је стана површине 119 м² у ... . Трошкови за информатику месечно износе око 9.000,00 - 10.000,00 динара, за струју око 3.000,00 динара, за СББ око 5.000,00 динара. Поседује аутомобил марке Голф и просечно месечно за гориво плаћа износ око 25.000,00 - 30.000,00 динара. За гардеробу месечно издваја износ око 2.000,00 динара, за средства за хигијену око 1.000,00- 1.500,00 динара, за храну око 200,00-300,00 динара, јер се храни код родитеља. Трошкови мобилног телефона месечно износе 1.000,00 динара. Нема обавезу издржавања других лица. Финансијски му помажу родитељи и тренутна партнерка. У последњих годину и по дана путовао је у иностранство најмање 8 пута, од чега 7 пута авионом.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је побијаном пресудом одлучено о повећању висине издржавања, применом члана 164. Породичног закона, јер су се околности на основу којих је донета претходна одлука промениле. Тужени је обавезан да на име дела доприноса за издржавање малолетног АА плаћа месечни износ од 22.000,00 динара, а за малолетног ББ износ од 26.000,00 динара, почев од 12.12.2022. године па убудуће. Код одређивања висине издржавања суд је у виду имао повећање потребе деце, са једне стране, и стварне могућности туженог, с друге стране, као и ниво животног стандарда туженог, све у смислу члана 160. и 162. Породичног закона.

По оцени Врховног суда, правилно је становиште другостепеног суда да су се у конкретном случају промениле околности на основу којих је донета претходна одлука о издржавању из 2017. године и стекли услови за промену висине издржавања применом члана 164. Породичног закона, и то за повећања висине обавезе издржавања од стране туженог, за коју одлуку су дати довољни разлози које, као правилне и на закону засноване, прихвата и овај суд.

Породични закон је установио критеријуме којима се суд руководи у поступку одређивања издржавања (члан 160), прописивањем да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања (став 1), при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, коју суму као надокнаду за храненике односно за лица на породичном смештају, периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом (став 4), с тим да закон упућује како се цене могућности дужника издржавања као могућности које зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3). Чланом 162. став 3. овог закона прописано је да ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања. Одредбом члана 164. ПЗ, прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Мал. тужиоци остварују право на већи износ средстава за издржавање према обиму својих потреба, приходовним и имовинским потенцијалима родитеља и стандарду живота туженог као дужника издржавања. Одлучујући о висини доприноса туженог за издржавање мал. деце, по налажењу Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је закључио да је тужени у обавези и могућности да доприноси издржавању мал. АА и мал. ББ износом од 22.000,00 динара односно 26.000,00 динара месечно. Висином ове обавезе неће бити угрожена његова егзистенција.

Неосновано се ревизијом туженог указује да другостепени суд није водио рачуна о материјалном стању оба родитеља, те није ценио околност да је мајка тужилаца такође запослена, а да тужени остварује месечне приходе од само 40.000,00 месечно. Ово због тога што је наведене чињенице другостепени суд при доношењу одлуке имао у виду, као и чињенице о свим приходима којима располаже тужени као дужник издржавања. Тај суд је правилно одредио висину доприноса туженог за издржавање мал. тужилаца, ценећи да су се потребе деце повећале у односу на претходни период и да тужени без опасности по своју егзистенцију, може да издваја укупно 48.000,00 динара месечно за издржавање мал. тужилаца. Преостала средства за издржавање мал. тужилаца обезбедиће законска заступница која се брине о њима, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања, који и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. деце, јер је обавеза родитеља да издржава своје малолетно дете, заједничка обавеза оба родитеља, независно од тога коме је поверено вршење родитељског права.

Насупрот ревизијском оспоравању, другостепени суд је узео су у обзир све битне чињенице од значаја за одлуку о промени висине издржавања и њеној висини, све у складу са одредбама чланова 160. и 164. Породичног закона, нарочито чињенице о потребама мал. деце, здравственом стању, личним потребама и имовинским

приликама туженог, као и имовинским приликама законског заступника мал. деце. Наиме, тужени је запослен у фирми која се бави ... са месечном зарадом од 40.000,00 динара. Међутим, како је тужени власник фирме у којој ради, а која остварује приходе од пословања, јасно произлази да наведени износ зараде није једини износ прихода који тужени остварује у току месеца. Осим тога, тужени је власник стана од преко 100 м², за који стан су трошкови одржавања високи, као и трошкови путовања у иностранство на које је тужени само у току једне године ишао осам пута, што недвосмислено указује на то да се месечни приходи туженог не заснивају само на заради од 40.000,00 динара, коју остварује у својој фирми и чију висину притом сам одређује. Због наведеног, неосновани ревизијски наводи туженог да су наводи другостепеног суда о његовим додатним приходима и високом стандарду живота само паушални. Код изнетог стања ствари, неосновани су ревизијски наводи туженог да је одлуком другостепеног суда о висини доприноса за издржавање мал. тужилаца угрожена његова егзистенција и да приликом одређивања висине издржавања суд није водио рачуна о његовим примањима и личним потребама. Следом наведеног, водећи се правом детета да ужива животни стандард какав ужива родитељ дужник издржавања, правилно је другостепени суд закључио да ће малолетним тужиоцима износи досуђени на име издржавања од стране оца, заједно са доприносом мајке, омогућити управо услове и стандард живота какав тужени има. Код утврђеног да је тужени здрав и радно способан, да живи у свом стану, да остварује приходе од пословања своје фирме, а нема обавезу издржавања других лица, правилност оцене другостепеног суда о могућностима туженог као дужника издржавања није доведена у питање.

Тужени је као родитељ дужан да ангажује све своје могућности у складу са законом како би уредно извршавао своју законску обавезу издржавања. Обавеза издржавања малолетне деце је приоритетна. Њој не могу бити подређене друге потребе и хтења родитеља дужника издржавања.

Овај суд је приликом доношења одлуке имао у виду и остале наводе ревизије, али је оценио да су неосновани, јер суштински представљају понављање навода који су истицани у жалби против првостепене пресуде, а ове наводе је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге, које у свему прихвата и овај суд. Између осталог, ревизија оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и ставља примедбе на оцену доказа из члана 8. ЗПП, због којих се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП.

Ревизија је одбијена и у делу одлуке о трошковима поступка, јер је правилно одлучено применом члана 207. Породичног закона. О накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени, водећи рачуна о разлозима правичности. Исход спора није условљавајући за одлуку о трошковима поступка у парницама ове врсте. По принципу правичности, имајући у виду разлог покретања овог поступка, оцењено је да има места досуди накнаде трошкова поступка мал. тужиоцима.

Из напред изнетих разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Станковић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**